

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL SOROCA
DECIZIE

Cu privire la aprobarea studiului de oportunitate

Consiliul Raional Soroca întrunit în ședință extraordinară pe data de 02 noiembrie 2023;

În temeiul:

- art. 43 alin. (2) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, cu modificările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr.506/2019 pentru aprobarea Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

DECIDE:

1. Se aprobă studiul de oportunitate în vederea stabilirii formei optime de gestiune a unor activități specifice serviciului public de alimentare cu apă – transportarea și înmagazinarea apei - în raionul Soroca”, elaborat în cadrul proiectului „Apa – necesitate primordială pentru o viață calitativă în Regiunea de Dezvoltare Nord”, cod proiect N331019C, conform anexei;

2. Prezenta decizie intră în vigoare la data includerii în Registrul de stat al Actelor Locale și poate fi contestată la Judecătoria Soroca, sediul Central în termen de 30 de zile, conform prevederilor Codului Administrativ al Republicii Moldova.

Președinte al ședinței

Contrasemnat

Mihail OJOG

Secretar interimar al Consiliului Raional Soroca

Alina MĂRÎI,

STUDIU DE OPORTUNITATE

**în vederea stabilirii formei optime de gestiune
a unor activități specifice serviciului public de
alimentare cu apă
- transportarea și înmagazinarea apei –
în raionul Soroca**

Beneficiar:
Consiliul raional Soroca
Autor:
“LEGAL CONSILIUM” S.R.L.

CUPRINS

INTRODUCERE	4
CAPITOLUL I. ASPECTE GENERALE	5
1.1. Obiectul studiului	6
1.2. Scopul studiului.....	6
1.3. Cadrul legal	6
1.4. Aspecte legale privind serviciul public de alimentare cu apă	7
1.4.1. Competența privind înființarea, organizarea și gestiunea serviciului public de alimentare cu apă	7
1.4.2. Gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare	7
1.4.3. Sistemele de alimentare cu apă	8
1.4.4. Finanțarea serviciului de alimentare cu apă	9
1.4.5. Asocierea autorităților publice locale în dezvoltarea serviciului public de alimentare cu apă	9
CAPITOLUL II. CONDIȚIILE SOCIO-ECONOMICE ALE RAIONULUI SOROCA ȘI A LOCALITĂȚILOR BENEFICIARE	11
CAPITOLUL III. DESCRIEREA SISTEMULUI EXISTENT DE ALIMENTARE CU APĂ	17
CAPITOLUL IV. OPȚIUNI DE GESTIUNE A ACTIVITĂȚILOR DE TRANSPORTARE ȘI ÎNMAGAZINARE A APEI	23
4.1. Opțiunea 1. Gestiunea directă	23
4.2. Opțiunea 2. Gestiunea delegată	25
4.2.1. Opțiunea 2.1. Gestiunea delegată prin regionalizarea serviciului public de alimentare cu apă în raionul Soroca	25
4.2.2. Opțiunea 2.2. Gestiunea delegată prin intermediul unor operatori cu capital integral public	27
4.2.3. Opțiunea 2.3. Gestiunea delegată prin intermediul unor societăți comerciale cu capital privat sau mixt	28
CAPITOLUL V. MOTIVAREA GESTIUNII DELEGATE A ACTIVITĂȚILOR DE TRANSPORTARE ȘI ÎNMAGAZINARE A APEI.....	32
5.1. Motivarea economico-financiară, socială și de mediu, juridică	32
Motivarea economico-financiară	32
Motivarea socială	33
Motivarea pentru protecția mediului	33
Motivarea juridică	33
5.2. Durata contractului de delegare	34
5.3. Redevența	34
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	37

INTRODUCERE

Proiectul „*Apa - necesitate primordială pentru o viață de calitate în Regiunea de Dezvoltare Nord*”, implementat de Agenția de Dezvoltare Regional Nord și Consiliul Raional Soroca, a fost finalizat cu succes. Proiectul a fost depus de Consiliul Raional Soroca în cadrul Apelului de selectare a proiectelor de dezvoltare regională pentru perioada 2021-2023.

Proiectul are la bază 2 proiecte tehnice:

- documentația de proiect nr. 04/27.02.12 “Construcția apeductului magistral de la s. Voloave spre localitățile Volovița, tabăra de odihnă „La Dumbravă”, s. Alexandru cel Bun, s. Vasilcău, s. Racovăț, s. Slobozia-Cremene din raionul Soroca cu construcția rezervorului de apă sau instalarea turnului de apă la marginea satului”;
- documentația de proiect nr. 16/25.09.13 “Construcția apeductului magistral spre s. Slobozia Vărăncău, raionul Soroca”.

Sistemul de alimentare cu apă construit este conectat la apeductul magistral Soroca-Bălți, reprezentând sursa de apă potabilă. Aducțiunea va transporta apa spre s. Volovița, tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă”, s. Alexandru cel Bun, s. Vasilcău, s. Racovăț până la s. Slobozia-Cremene. De la această aducțiune, în satul Slobozia-Cremene este conectată o altă aducțiune spre satul Slobozia-Vărăncău. Întregul sistem este constituit din circa 30,5 km de rețele de transport a apei, mai multe turnuri de apă și rezervoare metalice.

Valoarea preconizată a investiției este de 30,35 milioane de lei, alocați din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (FNDR). Contribuția Consiliului Raional Soroca și a primăriilor partenere constituie 10% din valoarea proiectului. Costul total estimativ al proiectului este de circa 27.292.318,33 MDL (fără TVA).

Beneficiari ai proiectului „*Apa - necesitate primordială pentru o viață de calitate în Regiunea de Dezvoltare Nord*” sunt locuitorii satelor Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene și Slobozia-Vărăncău, precum și tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă”. Accesul la apă potabilă de calitate îl vor avea 20.236 de locuitori din șase sate și 1500 de copii din tabăra de odihnă „La Dumbrava”.

Sistemul de alimentare cu apă, fiind construit în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și care va deservi mai multe unități administrativ-teritoriale din raionul Soroca, aparține domeniului public al raionului Soroca, în conformitate cu art. 13¹ alin. (2) din Legea cu privire la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013.

Consiliul raional Soroca, în calitate de autoritatea deliberativă, deține competența privind administrarea bunurilor proprietate publică și privată a raionului Soroca.

În vederea identificării soluției optime de gestiune a unor activități specifice a serviciului public de alimentare cu apă (transportarea apei și înmagazinarea apei), inclusiv a bunurilor aferente (rețele de transport a apei, mai multe turnuri de apă și rezervoare metalice) este elaborat prezentul Studiu de oportunitate.

Prezentul Studiu de oportunitate este elaborat la solicitarea Consiliului raional Soroca, proprietarul infrastructurii nou construite, și unicul responsabil de asigurarea transportării apei către satele Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene, Slobozia-Vărăncău, precum și tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă”.

Concluziile și recomandările propuse în prezentul Studiu de oportunitate vor reprezenta temeiul pentru adoptarea unor decizii privind forma de gestiune directă sau gestiune delegată a activităților de transportare și înmagazinare a apei în raionul Soroca.

Studiul de oportunitate a fost elaborat de "LEGAL CONSILIUM" S.R.L., persoană juridică care își desfășoară activitatea în domeniul consultanței juridice. La conținutul și varianta finală a studiului și-au adus contribuția:

1. Belecciu Liliana, expert legal/institutional în domeniul serviciului de alimentare cu apă și canalizare;
2. Briceag Oxana, expert tehnic, proiectant sisteme de alimentare cu apă și canalizare;
3. Bușmachiu Eugenia, expert financiar;
4. Belecciu Ștefan, consultant legal;
5. Belecciu Dorin, consultant economic.

CAPITOLUL I. ASPECTE GENERALE

1.1. Obiectul studiului

Prezentul studiu de oportunitate este elaborat în vederea stabilirii formei optime de gestiune a activităților specifice a serviciului public de alimentare cu apă - **transportarea și înmagazinarea apei, în vederea distribuției, în satele Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene, Slobozia-Vărăncău și tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă”, prin sistemul de alimentare cu apă nou construit.**

1.2. Scopul studiului

Elaborarea Studiului de oportunitate are drept scop analiza elementelor relevante care includ:

- condițiile socio-economice a raionului Soroca (inclusiv a localităților beneficiare);
- descrierea sistemului de alimentare cu apă, aferent activităților de transportare și înmagazinare a apei construit(inclusiv o scurtă prezentare a rețelelor de distribuție din unitățile administrativ-teritoriale beneficiare);
- stabilirea investițiilor necesare pentru finalizarea proiectului;
- identificarea și selecția opțiunilor viabile;
- motivarea economică, socială și de mediu;
- valoarea redevenței;
- stabilirea duratei contractului etc.

Principalele aspecte care au impus realizarea studiului:

- respectarea prevederilor legale privind organizarea, funcționarea și gestiunea serviciului public de alimentare cu apă;
- necesitatea asigurării unor servicii eficiente, de calitate și care să fie asigurate în mod continuu;
- necesitatea finalizării proiectului, prin construcția rețelelor de distribuție în localitățile beneficiare;
- dorința Consiliului raional Soroca de a asigura dreptul la apă al locuitorilor din unitățile administrativ-teritoriale din raionul Soroca.

1.3. Cadrul legal

Acest studiu este realizat în conformitate cu prevederile legale cuprinse în următoarele acte normative:

1. Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 32-35 din 09.03.2007.
2. Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 29-31 din 02.03.2007;
3. Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.14-17/49 din 07.02.2003.
4. Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303/2013, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 60-65 din 14.03.2014.
5. Legea privind calitatea apei potabile nr. 182/2019, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1-2 din 03.01.2020.
6. Legea cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară nr. 17/2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 75-78 din 07.03.2023.

7. Hotărârea Guvernului nr. 506/2019 pentru aprobarea Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare și Criteriile de selecție-cadru specifice serviciului.

1.4. Aspecte legale privind serviciul public de alimentare cu apă

1.4.1. Competența privind înființarea, organizarea și gestiunea serviciului public de alimentare cu apă

Serviciul public de alimentare cu apă, reglementat prin Legea nr. 303/2013, face parte din sfera serviciilor publice de gospodărie comunală organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, care are drept scop asigurarea alimentării cu apă pentru toți consumatorii de pe teritoriul localității.

În Republica Moldova, serviciul public de alimentare cu apă se înființează, se organizează și se administrează de autoritățile administrației publice locale pentru satisfacerea necesităților colectivităților locale, în conformitate cu art. 3 alin. (2) și art. 8 din Legea nr. 303/2013.

Astfel, autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale au competența exclusivă privind înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciilor publice de alimentare cu apă, precum și crearea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică din infrastructura tehnico-edilitară a unităților administrativ-teritoriale aferente acestui serviciu.

Principalele competențe ale autorităților publice locale, statuate în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 303/2013 sunt:

- elaborarea și implementarea planurilor proprii de dezvoltare și de funcționare, pe termen scurt, mediu și lung, a serviciului public de alimentare cu apă;
- înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului public de alimentare cu apă;
- aprobarea tarifelor la serviciul public de alimentare cu apă potabilă furnizate de către operatori consumatorilor;
- administrarea sistemului public de alimentare cu apă ca parte a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale respective;
- delegarea gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și a bunurilor publice aferente conform legislației în vigoare;
- contractarea sau garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării sistemului public de alimentare cu apă a localităților, pentru efectuarea de lucrări noi sau de extinderi, pentru dezvoltarea de capacități, inclusiv pentru reabilitarea, modernizarea și reechiparea sistemelor existente;
- asigură alimentarea cu apă în situații excepționale; etc.

1.4.2. Gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare

Potrivit art. 11 din Legea nr. 303/2013, gestiunea serviciului public de alimentare cu apă poate fi organizată în două modalități, alegerea fiind făcută printr-o decizie a autorităților administrației publice locale:

- a) gestiune directă
- b) gestiune delegată

Modalitatea de gestiune se stabilește prin decizii ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de: natura și starea serviciului; necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate; interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale; mărimea și complexitatea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare.

În cadrul **gestiunii directe**, autoritățile administrației publice locale își asumă nemijlocit toate sarcinile și responsabilitățile privind organizarea, conducerea, gestionarea, administrarea, exploatarea, funcționarea și finanțarea serviciului public de alimentare cu apă.

În acest caz, autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale vor adopta decizii privind gestiunea directă și darea în administrare a sistemelor publice de alimentare cu apă. De asemenea, autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale vor aproba Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului și caietul de sarcini, în temeiul cărora se va furniza serviciul public de alimentare cu apă.

În conformitate cu art. 12 alin. (2) din Legea nr. 303/2013, gestiunea directă se realizează prin intermediul unor structuri ale autorităților administrației publice locale, care pot fi:

- a) compartimente de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local al unității administrativ-teritoriale;
- b) entități specializate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea consiliului local al unității administrativ-teritoriale, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională (spre exemplu întreprinderi municipale).

Gestiunea delegată este modalitatea de management prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori, dreptul de furnizare a serviciului sau a unei componente a acestuia, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

Delegarea gestiunii serviciului implică operarea propriu-zisă a serviciului, concesiunea sistemului public aferent serviciului delegat, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și de a exploata sistemul respectiv.

Procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii sunt **licitația publică** și **negocierea directă**, organizate în baza Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 506/2019.

Prin excepția instituită în art. 13 alin. (12) din Legea nr. 303/2013, contractul de delegare a gestiunii poate fi atribuit direct (fără organizarea licitației publice) următorilor operatori regionali/operatori cu capital integral public:

- a) societăți comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale, care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu capital social deținut integral de unitățile administrativ-teritoriale;
- b) societăți comerciale care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, înființate în urma reorganizării întreprinderilor municipale, al căror capital social este deținut integral, în calitate de proprietar, de unitățile administrativ-teritoriale.

Existența capitalului privat în capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă, în acest caz.

1.4.3. Sistemele de alimentare cu apă

Serviciul public de alimentare cu apă se furnizează prin crearea și exploatarea unei infrastructuri tehnico-edilitare, denumită sistem public de alimentare cu apă.

În conformitate cu art. 4 din Legea nr. 303/2013, sistemul public de alimentare cu apă cuprinde următoarele componente: captări, aducțiuni, stații de tratare, stații de pompare cu sau fără hidrofor, rezervoare de înmagazinare, rețele publice de transport al apei, rețele publice de distribuție a apei.

Sistemele publice de alimentare cu apă sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale (art. 13¹ alin. (1) din Legea nr. 303/2013).

Bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă, sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile. Aceste bunuri nu pot fi depuse ca aport la capitalul societăților comerciale (inclusiv cele înființate de autoritățile administrației publice locale și centrale) și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori.

Prin urmare, aceste bunuri sunt și rămân proprietatea unității administrativ-teritoriale, neputând fi vândute sau privatizate, neputând fi sechestrate pentru datoriile operatorului sau a unității administrativ-teritoriale etc.

Cu referință la sistemele publice de alimentare cu apă sau părțile componente ale acestora, realizate prin programe de investiții pe teritoriul mai multor unități administrativ-teritoriale, dreptul de proprietate se stabilește pe baza următoarelor criterii enunțate expres în art. 13¹ alin. (2) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare:

- a) bunurile construite exclusiv în raza unei singure unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al acesteia;
- b) bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al raionului/municipiului dacă toate unitățile administrativ-teritoriale implicate sunt situate în același raion/municipiu;
- c) bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale dacă aceste unități administrativ-teritoriale sunt situate în raioane/municipii diferite, apartenența acestora stabilindu-se prin decizia consiliilor raionale/municipale sau prin hotărâre de Guvern.

1.4.4. Finanțarea serviciului de alimentare cu apă

Finanțarea serviciului public de alimentare cu apă reprezintă o componentă esențială a serviciilor publice, având menirea de a contribui la asigurarea dreptului la apă în colectivitățile locale.

Finanțarea cheltuielilor curente pentru furnizarea serviciului de alimentare cu apă, precum și pentru întreținerea/exploatarea sistemelor aferente se asigură prin încasarea de la consumatori a contravalorii serviciului furnizat, în corespundere cu art. 36 alin. (1) din Legea nr. 303/2013.

Finanțarea investițiilor pentru înlocuirea și dezvoltarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare se realizează, potrivit legislației în vigoare, din următoarele surse: bugetul de stat; bugetul autorităților administrației publice locale; Fondul de dezvoltare (conform art. 36¹ din Legea nr. 303/2013); fonduri financiare nerambursabile din partea donatorilor/Uniunii Europene; împrumuturi de la organisme financiare internaționale (BERD, BEI, BM); participarea capitalului privat în cadrul unor contracte de parteneriat public-privat; fonduri ale consumatorilor; alte surse.

1.4.5. Asocierea autorităților publice locale în dezvoltarea serviciului public de alimentare cu apă

Dreptul de asociere al unităților administrativ-teritoriale este statuat în art. 14 alin. (2) lit. j) din Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006, potrivit căruia, consiliul local decide, în condițiile legii, asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale, inclusiv din străinătate, pentru realizarea unor lucrări și servicii de interes public, pentru promovarea și protejarea intereselor autorităților administrației publice locale, precum și colaborarea cu agenți economici și asociații obștești din țară și din străinătate în scopul realizării unor acțiuni sau lucrări de interes comun.

Asocierea mai multor unități administrativ-teritoriale în scopul de a dezvolta împreună serviciile publice răspunde nevoii de a echilibra nivelul de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale și constituie o aplicare a principiului solidarității ca una dintre valorile fundamentale ale Uniunii Europene cu efecte pozitive asupra consumatorilor.

Reglementarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară prin Legea cu privire la asociațiile de dezvoltare intercomunitară nr. 17/2023 constituie cadrul legal pentru asocierea a două sau mai multe unități administrativ-teritoriale în vederea realizării în comun a proiectelor de dezvoltare de interes local/regional ori în vederea furnizării/prestării în comun a serviciilor publice.

În domeniul alimentare cu apă, autoritățile publice locale pot înființa Asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă, abilitate cu organizarea și

gestiunea în comun a serviciului public de alimentare cu apă, inclusiv realizarea unor proiecte de dezvoltare de interes local/regional în infrastructura aferentă acestui serviciu.

Asociația de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă desfășoară o serie de activități comune tuturor unităților administrativ-teritoriale membre, întru dezvoltarea serviciului de alimentare cu apă și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente.

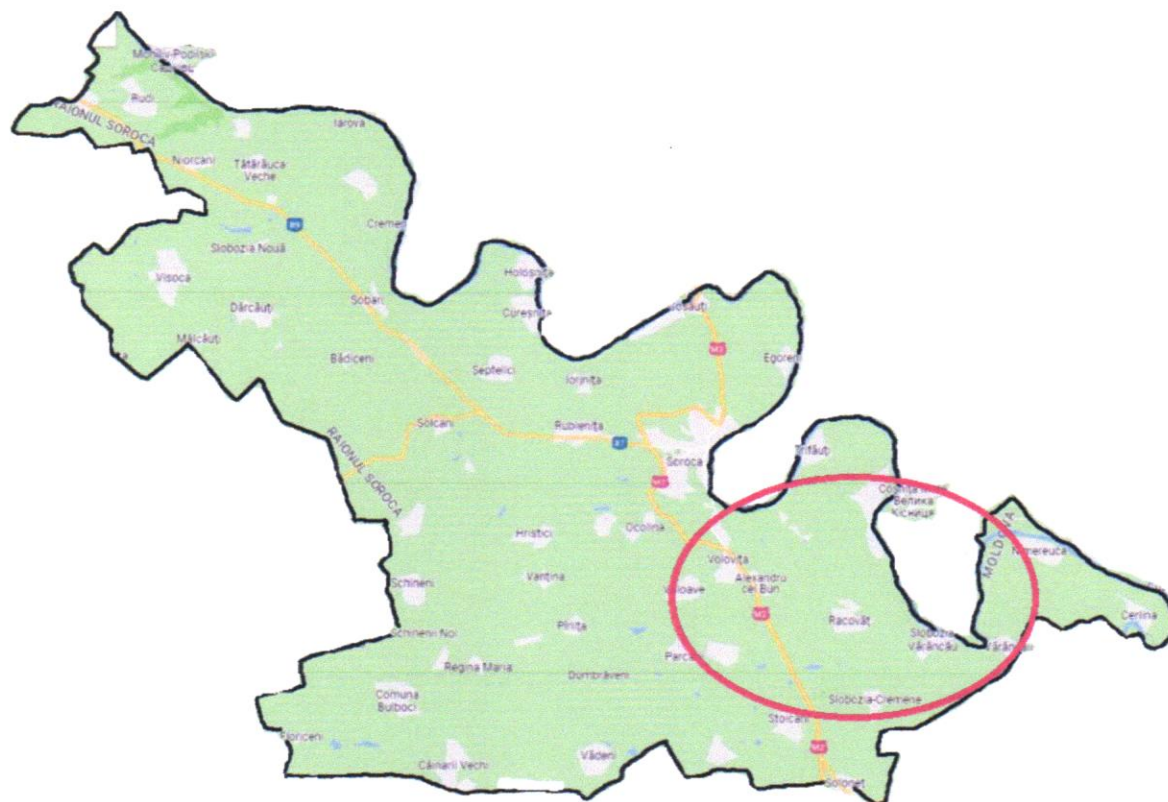
CAPITOLUL II. CONDIȚIILE SOCIO-ECONOMICE ALE RAIONULUI SOROCA ȘI A LOCALITĂȚILOR BENEFICIARE

1. Raionul Soroca¹

Raionul Soroca este situat în partea de nord-est a Republicii Moldova, având hotare directe la nord-vest cu raionul Dondușeni, la vest cu raionul Drochia, la sud cu raionul Floreșt, la sud-est cu unitatea administrativ-teritorială din stânga Nistrului și la est cu Ucraina. Suprafața raionului constituie 104,3 mii ha, din ele terenuri agricole 82,5 ha.

În componența raionului Soroca sunt 68 de localități, organizate în 35 unități administrativ-teritoriale: municipiul Soroca și 34 comune/sate.

Figura 1. Harta Raionului Soroca

Forma principală de relief din cadrul raionului o reprezintă Podișul Nistrului cu relief deluros și puternic fragmentat de o rețea deasă de văi și vâlcele adânci, ravene. La nord-vest reprezintă o câmpie ușor ondulată. Între văile râurilor Răut și Căinari la vest și fluviul Nistru la est este cuprinsă înălțimea văluroasă a Nistrului, având aspectul unui lanț de dealuri, pe alocuri sunt înguste și au formă de creste.

¹ Datele sunt luate, preponderent, din Strategia-de-dezvoltare-economico-sociala-a-raionului-pentru-anii-2021-2024.

<http://www.soroca.org.md/index.php/1218-strategia-de-dezvoltare-economico-sociala-a-raionului-pentru-anii-2021-2024>

Clima este temperat continentală: iarna de obicei, este blândă și scurtă, iar vara e lungă și călduroasă. Cantitatea medie anuală de precipitații e de 485 mm. Din punct de vedere agroclimateric raionul Soroca este situat într-o regiune cu condiții agroclimaterice prielnice pentru cereale, sfeclă de zahăr, tutun și dezvoltarea pomiculturii.

Populația totală constituie - 103,6 mii persoane , din ele 50,2 mii bărbați și 53,4 mii femei, inclusiv: apți de muncă - 65184 mii persoane; pensionari - 21292. In zonele urbane sunt 39,5 mii de locuitori, iar în cele rurale 64,1 mii. In economie sunt antrenați 56,4 mii de oameni.

Un rol important în dezvoltarea economiei raionului îl dețin întreprinderile mici și mijlocii. Structura entităților înregistrate în raionului Soroca, cu un număr de 3637, este următoarea: 36,1% gospodării țărănești; 23,9% societăți cu răspundere limitată; 19,5% întreprinderi individuale; 5,9% asociații obștești; 2,9% instituții publice și 11,7% alte entități cu diferite forme juridice.

Agricultura are o însemnătate deosebită pentru raion, fiind veriga principală a economiei, iar pentru mai bine de jumătate din populație activitatea agricolă reprezintă unica sursă de existență, majoritatea locuitorilor fiind amplasați în mediul rural. Cu toate acestea, nivelul productivității și plata muncii în agricultură sânt mult mai joase decât în alte sectoare ale economiei, fapt ce explică rata înaltă a sărăciei în rândul populației rurale.

Vorbind depre ponderea agriculturii, trebuie să începem cu suprafața terenurilor cu destinație agricolă, care constituie 63324 hectare, inclusiv 54769 ha arabil, 6620 ha livezi, 98 ha vii, 1207 ha nuci, arbuști fructiferi 98 ha, alte terenuri 43 ha. Caracterul preponderent agrar al raionului mai este demonstrat și prin faptul că peste 60 la sută din teritoriul raionului le revine terenurilor cu destinație agricolă.

Drumurile. Luând în considerație, că raionul Soroca nu dispune de rețea feroviară, unicul mijloc de transportare este transportul auto. Problema majoră a raionului privind infrastructura transportului auto este starea deplorabilă a drumurilor locale. În utimii ani s-au majorat esențial investițiile în infrastructura drumurilor, dar degradarea avansată a acestor necesită reconstrucții capitale, totodată și costuri mari.

Alimentarea cu apă potabilă a raionului Soroca

Orașul Sroca este alimentat cu apă din apeductul magistral Soroca – Bălți: apa este tratată, apoi înmagazinată în rezervoare de apă potabilă, de unde intră în rețeaua de distribuție a orașului.

În sate, alimentarea cu apă a locuitorilor este, preponderent, din fântânile de mică adâncime. Din 68 de localități ale raionului, în prezent sunt alimentate cu apă potabilă centralizat parțial doar - 17 (or. Soroca, Oclanda, Cremenciug, Sobari, Iarova, Bădiceni, Bulboci, Pîrlița, Lugovoe, Egoreni, Regina Maria, Hristici, Zastînca, Ocolina, Țepilova, Parcani, Voloave, Rublenița, Nimereuca).

Pentru înlăturarea problemei aprovizionării cu apă, Consiliul raional Soroca a elaborat documentația de proiect a apeductelor magistrale spre 32 localități a raionului. Lungimea totală a apeductelor magistrale proiectate este de 130,5 km și costul construcțiilor conform devizelor de cheltuieli constituie 126651,86 mln lei.

În prezent, este construit apeductul magistral de la Acva - Nord spre localitățile. s. Vădeni, Dumbrăveni și „Construcția apeductului magistral de la Acva – Nord spre s. Căinari Vechi”. În etapa II deja urmează proiectarea rețelelor de distribuție a localităților. La rețeaua grupată se vor conecta majoritatea localităților din raion.

În anul 2014 primăria Bulboci a înaintat cererea la Fondul Ecologic Național pentru finanțarea construcției apeductului magistral spre localitățile Bulboci și Bulbocii Noi, precum și rețelele de distribuție în localitățile menționate, cu costul de 9200,0 mii lei. Construcția în cauză a fost finalizată în anul 2017.

Pe parcursul anilor 2018-2020 au fost implementate proiectele pentru extinderea serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă a localităților Ocolina, Țepilova, Parcani, Voloave finanțat prin intermediul ADR Nord. Au fost executate lucrări în sumă de 20 376,0 mii lei, inclusiv din bugetul com. Parcani au fost alocate 876,0 mii lei. În urma implementării acestui proiect au fost construite

58,5 km - rețele de apeduct; 0,7 km - rețele de canalizare; branșamente - 1008 gospodări; racordări la rețelele de canalizare - 14 instituții sociale publice; instalate apometre - 940 unități.

În ultimii ani la nivel de raion se simte o înviorare slabă în ce privește construcția noilor sisteme de aprovizionare centralizată cu apă a populației și repunerea în funcțiune a apeductelor ce au staționat pe parcursul a mai multor ani.

Ponderea populației asigurată prin intermediul sistemelor centralizate de aprovizionare cu apă s-a majorat de la 32,5% în anul 2016 la 41,1% în anul 2020 total pe raion și de la 9,4% în 2016 până la 17,4% în 2020 pe sectorul rural.

Dezvoltarea domeniului alimentare cu apă poate fi realizat numai prin investiții mari în infrastructură. În situația economică actuală o astfel de investiție trebuie să fie planificată și programată în concordanță atât la nivel central, cât și local, evident respectându-se toate cerințele ce se impun.

Principalele probleme identificate:

- lipsa stației de epurare în municipiul Soroca;
- majoritatea rețelelor de aprovizionare cu apă sunt vechi și uzate și sporesc pierderile din rețea;
- calitatea proastă a apei potabile în fântânile de mină în localitățile raionului;
- lipsa unui catalog al fântânilor, în care să fie indicată starea tehnică și calitatea apei.

Calitatea apei:

- calitatea apelor de suprafață (monitoringul calității se efectuează pe r. Nistru, în perimetrul raionului Soroca, la secțiunea din s. Vasilcău), ca rezultat al investigațiilor fizico-chimice, calitatea apei râului Nistru corespunde clasei a III-a (poluată moderat).
- calitatea și cantitatea apelor subterane este monitorizată sistematic de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, prin intermediul sondelor de monitorizare amplasate pe teritoriul Republicii Moldova, conform Hotărârii Guvernului nr. 932 din 20.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea și evidența sistematică a stării apelor de suprafață și a apelor subterane. Calitatea apelor în fântâni, deseori și din sistemele de distribuție, aproape pe întreg teritoriul republicii, inclusiv și în raionul Soroca nu corespunde standardului "Apă potabilă".
- cauzele poluării apelor din fântânile de mină și izvoare sunt factorii antropogeni – amplasarea construcțiilor auxiliare pentru întreținerea animalelor, gunoiștilor neautorizate de păstrare a dejecțiilor animaliere, haznalelor permeabile de la veceuri în zonele de protecție a fântânilor.
- pe măsură ce râul Nistru traversează raionul Soroca, concentrația substanțelor nutritive (N₂) în apă are o tendință de creștere. Apele reziduale ale mun. Soroca din anul 2000 se evacuează fără epurare în râul Nistru. Primăria mun. Soroca întreprinde măsuri pentru proiectarea unei noi stații de epurare a mun. Soroca și în viitorul apropiat se planifică construcția ei.
- în raion funcționează o fabrică de conserve, SA "Alfa – Nistru", care dispune de stație de pre-epurare a apelor uzate, care apoi se deversează în sistemul centralizat de canalizare a mun. Soroca. Celelalte întreprinderi industriale sunt conectate la sistemul centralizat de canalizare al mun. Soroca.
- calitatea apelor friatice în limita localităților poate fi afectată de apele reziduale și menajere ca urmare a activității antropogene, fermelor agricole individuale mici și medii. Insalubritatea localităților, în lipsa unor sisteme de îndepărtare a deșeurilor organice și nerespectarea măsurilor elementare de protecție a surselor de apă, sunt principalele cauze de înrăutățire a calității apei în fântâni, folosite ca unică sursă de alimentare cu apă pentru cca 75% din populația rurală. Actualmente nu este soluționată problema funcționării stațiilor de epurare a apelor uzate în majoritatea localităților raionului Soroca.

2. Localitățile beneficiare

Beneficiarii proiectului „Apa - necesitate primordială pentru o viață de calitate în Regiunea de Dezvoltare Nord” sunt satele Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene și Slobozia-Vărăncău, precum și tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă”.

Figura 1. Harta localităților beneficiare

Satul Volovița

Satul Volovița este o localitate, din comuna cu același nume, din raionul Soroca. Conform recensământului din anul 2004 populația este de 1 295 locuitori. Distanța directă până în or. Soroca este de 7 km. Distanța directă până în or. Chișinău este de 122 km.

Principalele activități economice a locuitorilor sunt în următoarele domenii: construcțiile de clădiri și (sau) construcții inginerești, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucțiile, consolidările, restaurările; activitatea farmaceutică veterinară și (sau) asistența veterinară (cu excepția activității desfășurate de serviciul veterinar de stat); activitatea de turism; prestarea serviciilor în domeniul informaticii; activitatea asociațiilor de economii și împrumut.

În localitate își desfășoară activitatea mai multe instituții publice (primăria, gimnaziul, grădinița, centrul medicilor de familie, sectorul de poliție, oficiul poștal etc), precum și 29 agenți economici: SRL DICOM - AUTO, SRL MIRAI, SRL VENIVIDIS, SRL RUSMAX-PRIM, ASOCIATIA DE ECONOMII SI IMPRUMUT VOLOVITA, INTOVARASIREA POMICOLA SOR-LOTUS COOP, COOPERATIVA DE INTREPRINZATOR ERMITSORAGRO, SRL COBGIANCASOR etc.

Satul Volovița dispune de un sistem de alimentare cu apă(rețele de distribuție) construit în cadrul proiectului „Apa - necesitate primordială pentru o viață calitativă în regiunea de dezvoltare Nord” în valoare de 9.700.000,00 lei.

Satul Alexandru cel Bun

Satul Alexandru cel Bun este o localitate din comuna Volovița, raionul Soroca. Conform recensământului din anul 2004 populația este de 596 locuitori. Distanța directă pînă în or. Soroca este de 9 km. Distanța directă pînă în or. Chișinău este de 121 km.

Principalele activități economice: transportul auto de călători în folos public; transportul auto internațional de mărfuri; comercializarea cu amănuntul a băuturilor alcoolice și (sau) a berii; comercializarea cu amănuntul a produselor din tutun; construcțiile de clădiri și (sau) construcții ingineresti, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucțiile, consolidările, restaurările; etc.

Agenți economici: SRL IQVIN-COLECT, PUBLICATIA PERIODICA ZIARUL DE AZI SRL, SRL LAROLFF-COM, IM STADIONUL SOROCA, SRL IQVIN, SRL SEMPREX, SRL SVANDICO, SRL AUTOSOR-COM, SRL SOR-DECOR-S, SRL M&S GRUP.

Pentru satul Alexandru cel Bun a fost elaborat proiectul tehnic pentru construcția sistemului de alimentare cu apă, cu o valoare totală de 6.700.000,00 lei.

Satul Vasilcău

Comuna Vasilcău include în componența sa satele Vasilcău, Inundeni și Ruslanovca.

Satul Vasilcău este o localitate din comuna cu același nume, din raionul Soroca. Conform recensământului din anul 2004 populația este de 2 522 locuitori. Distanța directă pînă în or. Soroca este de 16 km. Distanța directă pînă în or. Chișinău este de 120 km.

Activități economice: comercializarea cu amănuntul a produselor din tutun; transportul auto de călători în folos public; transportul auto internațional de mărfuri; comercializarea cu amănuntul a băuturilor alcoolice și (sau) a berii; transportul auto de călători în folos public.

În localitate își desfășoară activitatea mai multe instituții publice (primăria, liceul teoretic, grădinița, oficiul poștal, centrul medicilor de familie, postul de poliție, etc), precum și mai mulți agenți economici: MIRACULUM SRL, AURELIUM SRL, SC MIPROSOR SRL, SRL MIALEX-NORD, SRL AGROVASPROD, SRL AGROSELECT VASILCAU.

Comuna Vasilcău dispune de un proiect tehnic pentru construcția sistemului de alimentare cu apă: pentru satul Vasilcău în sumă de 9.000.000,00 lei, pentru satele Inundeni și Ruslanovca în sumă de 12.000.000,00 lei.

Satul Racovăț

Satul Racovăț este o localitate din raionul Soroca. Conform recensământului din anul 2004 populația este de 3770 locuitori. Distanța directă pînă în or. Soroca este de 16 km. Distanța directă pînă în or. Chișinău este de 116 km.

Activități economice: transportul auto de călători în folos public; transportul auto internațional de mărfuri; comercializarea cu amănuntul a produselor din tutun; comercializarea cu amănuntul a băuturilor alcoolice și (sau) a berii; construcțiile de clădiri și (sau) construcții ingineresti, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucțiile, consolidările, restaurările; proiectarea plantațiilor pomicole, bacifere și viticole; producerea și (sau) comercializarea semințelor, materialului de înmulțire și săditor.

Pe teritoriul satului activează primăria, farmacia, liceul teoretic, oficiul poștal, centrul medicilor de familie, sectorul de poliție, 46 agenți economici activi.

Satul Slobozia-Cremene

Satul Slobozia-Cremene este parte componentă a comunei Vărăncău din raionul Soroca. Conform recensământului din anul 2004 populația este de 1 461 locuitori. Distanța directă până în or. Soroca este de 20 km. Distanța directă pînă în or. Chișinău este de 112 km.

Activități economice: comercializarea cu amănuntul a produselor din tutun; construcțiile de clădiri și (sau) construcții inginerești, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucțiile, consolidările, restaurările; transportul auto de călători în folos public; transportul auto internațional de mărfuri; comercializarea cu amănuntul a băuturilor alcoolice și (sau) a berii; activitatea de turism.

Pentru satul Slobozia – Cremene, este elaborat proiectul tehnic pentru rețelele de distribuție, cu o valoare de 13.600.000,00 lei.

Satul Slobozia-Vărăncău

Satul Slobozia-Vărăncău este parte componentă a comunei Vărăncău, din raionul Soroca. Conform recensământului din anul 2004 populația este de 775 locuitori.

Conform proiectului tehnic elaborat pentru construcția sistemului de alimentare cu apă a satului Slobozia – Vărăncău, pentru construcția acestuia sunt necesare 9.000.000,00 lei.

CAPITOLUL III. DESCRIEREA SISTEMULUI EXISTENT DE ALIMENTARE CU APĂ

Din cauza lipsei apei în localitățile din raionul Soroca, în anul 2012 de către “METIOLIS” S.R.L. a fost elaborată documentația de proiect nr. 04/27.02.12 “Construcția apeductului magistral de la satul Voloave spre localitățile Volovița, tabăra de odihnă “La Dumbravă”, satul Alexandru cel Bun, satul Vasilcău, satul Racovăț, satul Slobozia-Cremene, r-nul Soroca cu construcția rezervorului de apă sau instalarea turnului de apă la marginea satului” și care prevede proiectarea aducțiunii apei (apeductului magistral) de la satul Voloave spre localitățile Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene și tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă”.

Sursa de alimentare cu apă – râul Nistru (magistrala Soroca-Bălți).

Respectiv, în anul 2013 de către Î.M. “Protelco Geocad” S.R.L. a fost elaborată documentația de proiect nr. 16/25.09.13 “Construcția apeductului magistral spre satul Slobozia-Vărăncău, raionul Soroca” și care prevede proiectarea aducțiunii apei (apeductului magistral) de la satul Slobozia-Cremene spre satul Slobozia-Vărăncău.

Având la bază documentația de proiect menționată mai sus, în cadrul proiectului “*Apa-necesitate primordială pentru o viață calitativă în Regiunea de Dezvoltare Nord*”, în perioada anilor 2022-2023, s-au executat lucrări de construcție-montaj a sistemului de alimentare cu apă, după cum urmează:

- Punctul de conectare: magistrala Soroca-Bălți în zona stației de pompare a apei din apropierea satului Voloave, cu construcția căminului de vizitare (C1) prevăzut cu nod apometric;
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D250mm de la căminul de vizitare (C1) până la căminul de vizitare (C9);
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D75mm de la căminul de vizitare (C9) până la reducția 75/63;
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D63mm de la reducția 75/63 până la castelul de apă cu volumul cuvei $V=25m^3$ și înălțimea turnului de susținere $H=12,0m$ (Platforma “A”) din satul Volovița;
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D63mm de la reducția 75/63 până la două rezervoare metalice de apă cu volumul $V=50m^3$ fiecare (Platforma “B”) din satul Volovița;
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D250mm de la căminul de vizitare (C9) până la căminul de vizitare (C11), ulterior, aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D63mm de la căminul de vizitare (C11) până la căminul de vizitare de pe teritoriul taberei de odihnă “La Dumbrava”;
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D250mm de la căminul de vizitare (C11) până la căminul de vizitare (C14);
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D125mm de la căminul de vizitare (C14) până la căminul de vizitare (C35), ulterior, aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D63mm de la căminul de vizitare (C35) până la castelul de apă cu volumul cuvei $V=50m^3$ și înălțimea turnului de susținere $H=15,0m$ (Platforma “G”) din satul Alexandru cel Bun;
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D125mm și D110mm de la căminul de vizitare (C35) până la două rezervoare metalice de apă cu volumul $V=100m^3$ fiecare (Platforma “C”) din satul Vasilcău;
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D160mm de la căminul de vizitare (C14) până la căminul de vizitare (C22), ulterior, aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D90mm

de la căminul de vizitare (C22) până la trei castele de apă cu volumul cuvei $V=160\text{m}^3$ și înălțimea turnului de susținere $H=18,0\text{m}$ fiecare (Platforma "D") din satul Racovăț;

- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D90mm de la căminul de vizitare (C22) până la căminul de vizitare (C23), ulterior, aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D90mm de la căminul de vizitare (C23) până la castelul de apă cu volumul cuvei $V=50\text{m}^3$ și înălțimea turnului de susținere $H=15,0\text{m}$ (Platforma "E") din satul Racovăț;
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D75mm de la căminul de vizitare (C23) până la două rezervoare metalice de apă cu volumul $V=50\text{m}^3$ fiecare (Platforma "F") din satul Slobozia-Cremene.
- Punctul de conectare: aducțiunea apei în zona platformei rezervoarelor de apă din apropierea satului Slobozia-Cremene, cu construcția căminului de vizitare prevăzut cu nod apometric;
- Aducțiunea apei din țevi PE100 cu diametrul D63mm de la căminul de vizitare prevăzut cu nod apometric până la două castele de apă cu volumul cuvei $V=25\text{m}^3$ și înălțimea turnului de susținere $H=15,0\text{m}$ fiecare din satul Slobozia-Vărăncău, ulterior, spre rețelele de distribuție a apei, care urmează să fie construite.

Aducțiunea apei este proiectată și construită într-o singură linie. Caracteristicile principale ale aducțiunii apei sunt prezentate în Tabelul 1.

Tabelul 1. Caracteristicile principale ale aducțiunii apei

Nr. d/o	Materialul țevii	Diametrul (mm)	Lungimea (m)
	Spre satul Volovița		
1.	PE100 SDR11 PN16	250	2147,00
2.	PE100 SDR13 PN12,5	250	1489,00

3.	PE100 SDR17 PN10	250	311,00
4.	PE100 SDR21 PN8	250	897,00
5.	PE100 SDR26 PN6	250	1161,00
6.	PE100 SDR26 PN6	75	420,00
7.	PE100 SDR26 PN6	63	510,00
	Spre satul Vasilcău		
1.	PE100 SDR21 PN8	250	393,00
2.	PE100 SDR26 PN6	250	931,00
3.	PE100 SDR17 PN10	125	1113,00
4.	PE100 SDR21 PN8	125	423,00
5.	PE100 SDR13 PN12,5	110	5646,00
6.	PE100 SDR26 PN6	63	19,00
	Spre satul Racovăț		
1.	PE100 SDR11 PN16	160	5183,00
2.	PE100 SDR17 PN10	160	664,00
3.	PE100 SDR17 PN10	90	499,00
4.	PE100 SDR21 PN8	90	700,00
5.	PE100 SDR26 PN6	63	6,00
	Spre satul Slobozia-Cremene		
1.	PE100 SDR11 PN16	75	881,00
2.	PE100 SDR13 PN12,5	75	576,00
3.	PE100 SDR17 PN10	75	1144,00
4.	PE100 SDR21 PN8	75	451,00
5.	PE100 SDR17 PN10	63	1502,00
6.	PE100 SDR26 PN6	63	3,00
	Spre satul Slobozia-Vărăncău		
1.	PE100 SDR11 PN16	63	1582,00
2.	PE100 SDR17 PN10	63	1732,00
3.	PE100 SDR26 PN6	90	82,00

Adâncimea medie de pozare a aducțiunii apei constituie 1,20m, deoarece conform СНиП 2.01.01-82 „Строительная Климатология и Геофизика” pentru R. M. adâncimea de îngheț este de 0,80 m, respectiv conform p.8.42 din СНиП 2.04.02-84 “Водоснабжение. Наружные сети и сооружения” adâncimea de pozare a conductelor trebuie sa fie cu 0,50 m mai adâncă față de adâncimea de îngheț și luând în considerație relieful terenului.

Categoria de fiabilitate a aducțiunii apei – conform p.4.4 din СНиП 2.04.02-84 “Водоснабжение. Наружные сети и сооружения” - Categoria II.

Căminele de vizitare pentru sistemul de alimentare cu apă au fost proiectate și construite din elemente prefabricate din beton armat conform prevederilor proiectului tip ТП 901-09-11.84 “Колодцы водопроводные круглые из сборного железобетона для труб Ду=50-600мм”.

Dimensiunile căminelor de vizitare în plan au fost stabilite conform p.8.63 din СНиП 2.04.02-84 “Водоснабжение. Наружные сети и сооружения”. Caracteristicile principale ale căminelor de vizitare sunt prezentate în Tabelul 2.

Tabelul 2. Caracteristicile principale ale căminelor de vizitare

Nr. d/o	Diametrul căminului de vizitare	Cantitatea (buc.)	Starea tehnică satisfăcătoare (nesatisfăcătoare)	Conf orm
	nr.04/27.02.12			p.8.1
1.	DN2000	3	Construcție nouă	4 si
2.	DN1500	6	Construcție nouă	p.8.1
3.	DN1000	4	Construcție nouă	5 din
				СНи
	nr.16/25.09.13			П
1.	DN2000	3	Construcție nouă	2.04.
2.	DN1500	4	Construcție nouă	02-
3.	DN1000	3	Construcție nouă	84
				«Вод

оснабжение. Наружные сети и сооружения”, în punctele joase ale aducțiunii apei s-au prevăzut cămine de vizitare cu armături de golire.

Conform p.8.11 și p.8.12 din СНиП 2.04.02-84 «Водоснабжение. Наружные сети и сооружения», în punctele cele mai înalte ale aducțiunii apei s-au prevăzut robinete automate de aerisire-dezaerisire, montate de cămine de vizitare.

Castelele de apă, toate instalațiile și conductele tehnologice de pe platforma respectivă au fost proiectate, respectiv construite conform prevederilor proiectului tip 901-5-32c „Castele de apă unificate din oțel fabricate industrial (sistem Rojnovschi) cu volumul cuvei de 15,25,50 m³ și înălțimea turnului de susținere de 12,15,18 m pentru zonele seismice 7,8,9 grade”. Caracteristicile principale ale castelelor de apă sunt prezentate în Tabelul 3.

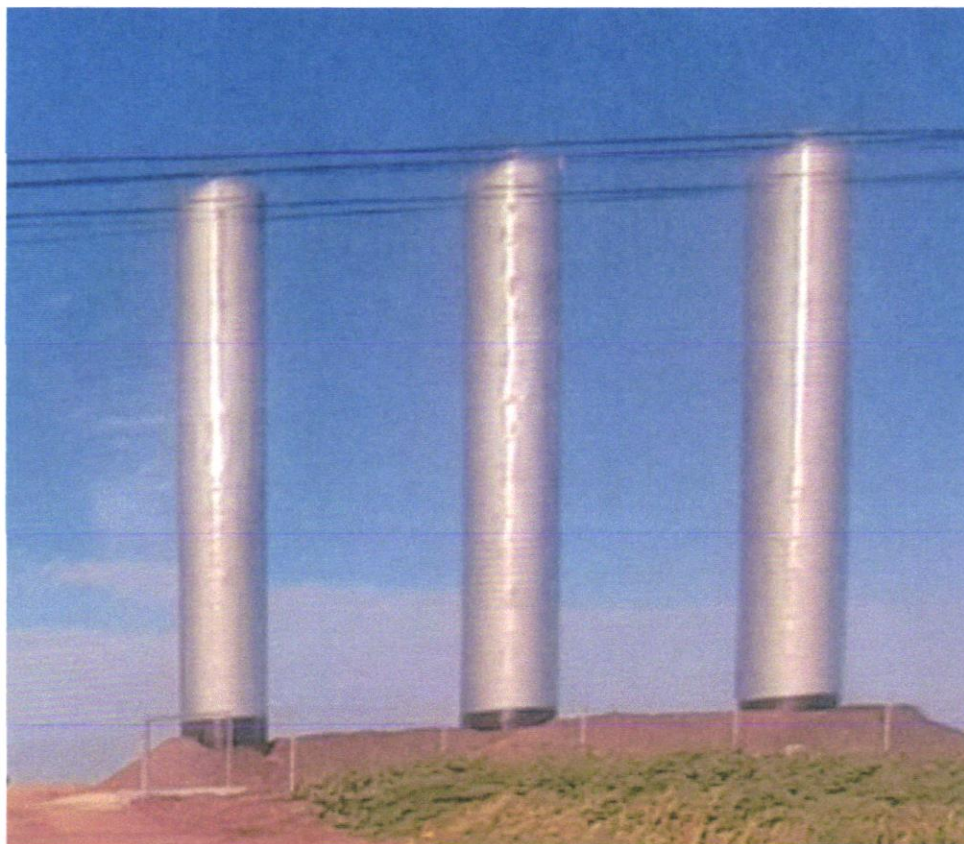
Tabelul 3. Caracteristicile principale ale castelelor de apă

Nr. d/o	Localitatea	Cantitatea (buc.)	Volumul cuvei (m ³)	Înălțimea turnului de susținere (m)
	nr.04/27.02.12			
1.	Volovița, Platforma "A"	2	25	12,0
2.	Racovăț, Platforma "D"	3	160	18,0
3.	Racovăț, Platforma "E"	1	50	15,0
4.	Alexandru cel Bun, Platforma "G"	1	50	15,0
	nr.16/25.09.13			
1.	Slobozia-Vărăncău	2	25	15,0

Foto 1. Platforma "A". Castele de apă tip "Rojnovski" .

Foto 2. Platforma “D”. Castele de apă din satul Racovăț.

Caracteristicile principale ale rezervoarelor metalice de apă sunt prezentate în Tabelul 4.

Tabelul 4. Caracteristicile principale ale rezervoarelor metalice de apă

Nr. d/o	Localitatea	Cantitatea (buc.)	Volumul (m³)
	nr.04/27.02.12		
1.	Volovița, Platforma “B”	2	50
2.	Vasilcău, Platforma “C”	2	100
3.	Slobozia-Cremene, Platforma “F”	2	50

CAPITOLUL IV. OPȚIUNI DE GESTIUNE A ACTIVITĂȚILOR DE TRANSPORTARE ȘI ÎNMAGAZINARE A APEI

Serviciul de alimentare cu apă trebuie înființat și organizat, în conformitate cu Legea nr. 303/2013, luându-se în considerare mărimea, gradul de dezvoltare și de particularitățile economico-sociale ale unității administrativ-teritoriale, în raport cu posibilitățile locale de finanțare a funcționării, exploatarei și dezvoltării acestor servicii.

Referitor la gestiunea acestuia, art. 11 alin. (1) din Legea nr. 303/2013 prevede că gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se organizează și se realizează în următoarele forme:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

Alegerea formei de gestiune a serviciului public de alimentare cu apă se efectuează prin decizia autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport calitate-preț, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor aferente serviciului.

Aceleași prevederi legale sunt aplicabile și în cazul în care doar unele activități specifice serviciului de alimentare cu apă urmează a fi organizate și gestionate.

Potrivit art. 4 din Legea nr. 303/2013, *serviciul public de alimentare cu apă* este definit ca totalitatea activităților necesare pentru captarea apei brute din surse de suprafață sau subterane, tratarea apei brute, transportarea apei potabile și/sau tehnologice, înmagazinarea apei, distribuția apei potabile și/sau tehnologice.

Din textul legii se deduce cu ușurință că serviciul de alimentare cu apă este compus din mai multe activități, care asigură întregul proces tehnologic de alimentare cu apă, de la captare și până la distribuția către fiecare consumator. Aceste activități pot fi organizate și gestionate împreună, dar pot fi organizate și gestionate și separat.

Deoarece în cadrul proiectului „*Apa - necesitate primordială pentru o viață de calitate în Regiunea de Dezvoltare Nord*” a fost construită infrastructura aferentă transportării și înmagazinării apei, doar aceste activități – transportarea și înmagazinarea apei – formează obiectul prezentului Studiu de oportunitate.

Prin urmare, activitățile de transportare și înmagazinare a apei pot fi realizate fie prin gestiune directă, fie prin gestiune delegată.

4.1. Opțiunea 1. Gestiunea directă

În cazul gestiunii directe, Consiliul raional Soroca își asumă toate responsabilitățile privind organizarea, funcționarea și gestiunea activităților de transportare și înmagazinare a apei, inclusiv administrarea și exploatarea infrastructurii aferente (rețele de transport a apei, turnuri de apă și rezervoare metalice).

Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori, care pot fi:

- a) compartimente de specialitate, fără personalitate juridică, organizate în cadrul aparatului propriu al Consiliului raional Soroca, care vor asigura activitățile de transportare și înmagazinare a apei;

b) entități specializate, cu personalitate juridică, organizate în subordinea Consiliului raional, având patrimoniu propriu, gestiune economică proprie și autonomie financiară și funcțională. În acest caz, Consiliul raional Soroca poate înființa o întreprindere municipală sau o societate comercială, pe care o va dota, îi va stabili Regulamentul de organizare și funcționare, care va avea ca obiect de activitate – activități specifice serviciului de alimentare cu apă. Activitatea acestui operator se poate reduce doar la activitățile de transportare și înmagazinare a apei, dar poate asigura și distribuția pe teritoriul satelor Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene și Slobozia-Vărăncău, în cazul în care unitățile administrativ-teritoriale vor delega această activitate acestui operator.

Avantajele și dezavantajele gestiunii directe a activităților de transportare și înmagazinare a apei:

Avantaje	Dezavantaje
<ul style="list-style-type: none"> ➤ control direct asupra activității operatorului; ➤ tarife mai mici, dacă excludem rata de profit; ➤ posibilități de subvenționare din bugetul Consiliului raional Soroca; ➤ lipsa unei proceduri de licitație pentru gestiunea serviciului. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ crearea unui compartiment de specialitate în cadrul aparatului Consiliului raional Soroca, fie înființarea unei noi persoane juridice(operator); ➤ necesitatea obținerii licenței de operare de la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; ➤ necesitatea obținerii autorizației de folosință specială a apei de la Agenția de Mediu, precum și a altor avize și aprobări referitoare la îndeplinirea cerințelor de calitate și de mediu; ➤ lipsa unui personal specializat pentru activitățile de transportare și înmagazinare a apei; ➤ lipsa utilajelor, mașinilor și dotărilor specifice; ➤ asumarea tuturor riscurilor de către Consilul raional Soroca etc.

După cum se poate observa gestiunea directă nu este o soluție oportună pentru asigurarea activităților de transportare și înmagazinare a apei în raionul Soroca, deoarece prezintă numeroase dezavantaje comparativ cu avantajele identificate și implică cheltuieli suplimentare suportate din bugetul raionului pentru:

- dotarea cu utilaje specifice serviciului de alimentare cu apă; printre cele mai evidente enumerăm o mașină de intervenție, un excavator, etc;
- asigurarea și amenajarea unui sediu, garaj, depozit material, în care operatorul să-și desfășoare activitatea;
- costuri de personal pentru realizarea activităților de transportare și înmagazinare a apei;
- necesitatea obținerii licenței de la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;

- în cazul compartimentelor de specialitate, numărul minim de personal este limitat, dar fundamentând necesarul minim de personal pentru asigurarea desfășurării activităților în conformitate cu legislația în vigoare ar rezulta un număr de minim 10 angajați.

4.2. Opțiunea 2. Gestiunea delegată

În cazul gestiunii delegate, unitatea administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori, în baza unui contract de delegare a gestiunii, dreptul de furnizare a serviciului de alimentare cu apă sau a unor activități specifice ale acestuia, pentru care își asumă întreaga responsabilitate. Delegarea gestiunii serviciului implică operarea propriu-zisă a serviciului, concesionarea sistemului public aferent serviciului delegat, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și de a exploata sistemul respectiv.

Contractul de delegare a gestiunii serviciilor este actul, încheiat în formă scrisă, prin care unitățile administrativ-teritoriale atribuie, pe o perioadă determinată, unui operator/unor operatori, care acționează pe riscul și răspunderea proprie, dreptul și obligația de a furniza serviciul public de alimentare cu apă, integral sau, după caz, numai unele activități specifice acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului furnizat sau activității efectuate, în schimbul unei redevențe. Contractul de delegare a gestiunii este contract administrativ și cade sub incidența prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova.

Obiectul contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă îl constituie:

- dreptul exclusiv de a furniza serviciul public de alimentare cu apă în cadrul ariei de competență teritorială a autorității delegante;
- dreptul exclusiv de a exploata, întreține și administra bunurile delegate, precum și investițiile privind reabilitarea bunurilor existente și cu extinderea ariei delegării.

În conformitate cu art. 13 alin. (2) din Legea nr. 303/2013, procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii **sunt licitația publică și negocierea directă**, organizate în baza Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 506/2019.

Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori, care pot fi:

- a) societăți comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale, care furnizează serviciul public de alimentare cu apă, cu capital social deținut integral de unitățile administrativ-teritoriale;
- b) societăți comerciale cu capital social privat sau mixt, care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Având la bază politica națională de dezvoltare a domeniului alimentare cu apă și sanitație, prevederile Legii nr. 303/2013, precum și forma de organizare-juridică și capitalul operatorului, identificăm următoarele opțiuni pentru delegarea gestiunii activităților de transportare și înmagazinare a apei în raionul Soroca:

4.2.1. Opțiunea 2.1. Gestiunea delegată prin regionalizarea serviciului public de alimentare cu apă în raionul Soroca

Această opțiune instituie politica națională în domeniul alimentare cu apă și sanitație statuată în Strategia de alimentare cu apă și sanitație (2014-2030), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 199/2014.

Regionalizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare este elementul cheie al politicii de dezvoltare a acestui domeniu. Realizarea cu succes a acestui proces, va conduce, cu siguranță, la îmbunătățirea eficienței infrastructurii și serviciilor locale de apă și canalizare, care sunt fragmentate și dispersate în prezent, a calității și a costurilor accesibile, atragerea investițiilor, dezvoltarea strategiei de dezvoltare armonioasă a comunităților locale pe termen lung etc.

Înființarea operatorilor regionali și, implicit, delegarea gestiunii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare către aceștia constituie un proces esențial în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai ale populației și de activitate a întreprinzătorilor prin asigurarea accesului la serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Potrivit Ordinului Ministerului Mediului nr. 122 din 04.12.2015, regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare are la bază trei elemente instituționale:

1. **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)** este o asociație nonprofit, apolitică, cu statut de persoană juridică, înființată, în condițiile legii, de două sau mai multe unități administrativ-teritoriale în vederea realizării în comun a proiectelor de dezvoltare de interes local sau regional ori în vederea furnizării/prestării în comun a serviciilor publice.

Asocierea mai multor unități administrativ-teritoriale (din mediul rural, din mediul urban) în scopul de a delega împreună gestiunea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare va răspunde, de asemenea, nevoii de a echilibra nivelul de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale și va constitui o aplicare a *principiului solidarității* ca una dintre valorile fundamentale ale Uniunii Europene cu efecte pozitive asupra consumatorilor.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară va fi principalul reprezentant al autorităților publice locale în relația cu Operatorul Regional, ca interfață de discuții și cu rol de coordonare, apărând interesele comune ale membrilor săi în ceea ce privește serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, în principal privind: strategia comună de dezvoltare; semnarea și monitorizarea contractului de delegare; politica tarifară; controlul activității și performanțelor operatorului regional.

Astfel, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară este împuternicită să exercite o serie de atribuții, drepturi și obligații specifice, pentru și în numele unităților administrativ-teritoriale membre, în ceea ce privește exclusiv serviciile de alimentare cu apă și de canalizare.

2. **Operatorul Regional** este o societate comercială cu capital social public, înființată de toți sau de o parte din membrii Asociației de Dezvoltare Intercomunitară, căruia i se atribuie în mod direct contractul de delegare a gestiunii.

Potrivit art. 4 din Legea nr. 303/2013, operatorul regional este operatorul organizat ca societate comercială, cu capital social deținut integral de una sau mai multe unități administrativ-teritoriale, care asigură furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a mai multor unități administrativ-teritoriale, inclusiv administrarea și exploatarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Operatorul Regional va avea un capital integral public deținut de unități administrativ-teritoriale care îi vor delega gestiunea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare prin Contractul de delegare.

3. **Contractul de delegare a gestiunii serviciilor.** Unitățile administrativ-teritoriale, membre a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară, toate sau o parte acționari ai Operatorului Regional, delegă împreună, prin Asociația de Dezvoltare Intercomunitară, gestiunea serviciilor lor de alimentare cu apă și de canalizare către Operatorul Regional, printr-un contract unic de delegare a gestiunii.

Prin contractul de delegare a gestiunii serviciilor, Operatorul Regional deține dreptul exclusiv de a furniza/presta serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare în cadrul ariei de competență teritorială a autorității delegante. De asemenea, operatorul preia dreptul

exclusiv de a exploata, întreține și administra bunurile delegate, precum și investițiile privind reabilitarea bunurilor existente și cu extinderea ariei delegării.

Excepția instituită în art. 13 alin. (12) din Legea nr. 303/2013 permite, în cazul regionalizării serviciului public de alimentare cu apă, atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii, fără organizarea procedurilor de licitație publică.

În vederea regionalizării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în raionul Soroca, Consiliul raional Soroca are un rol important. Deoarece regionalizarea acestui serviciu implică participarea unităților administrativ-teritoriale de nivelul I din raionul Soroca, este recomandabil ca procesul de regionalizare să fie inițiat, coordonat și mediat de Consiliul raional Soroca, având în vedere funcția și autoritatea pe care o are la nivel local. Mai mult decât atât, se recomandă participarea Consiliului Raional la înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară și a Operatorului Regional, alături de consiliile locale.

Deși poate fi un proces destul de lung și anevoios, deoarece implică participarea mai multor/a tuturor unităților administrativ-teritoriale din raionul Soroca, organizarea și operarea serviciilor de alimentare cu apă la nivel raional/regional este soluția optimă pentru furnizarea unui serviciu calitativ și în mod continuu, precum și creșterea capacității de pregătire și implementare a proiectelor de investiții în infrastructura aferentă.

Riscurile în cazul regionalizării serviciului de alimentare cu apă în raionul Soroca:

- lipsa unei înțelegeri și colaborări între autoritățile publice locale, privind înființarea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară;
- lipsa unei înțelegeri și colaborări între autoritățile publice locale, privind înființarea și organizarea Operatorului Regional, respectiv divergențele care pot apărea în procesul asigurării serviciului, propriu-zis;
- resurse financiare insuficiente pentru activitatea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară;
- divergențe în procesul de conducere și administrare a Operatorului Regional;
- pentru început, lipsa personalului calificat, în condițiile în care în sectorul alimentare cu apă se constată o lipsă acută de specialiști calificați;
- pentru început, lipsa utilajului și dotărilor necesare asigurării activităților de transportare și înmagazinare a apei, etc.

4.2.2. Opțiunea 2.2. Gestiunea delegată prin intermediul unor operatori cu capital integral public

Această formă de gestiune este frecvent întâlnită în domeniul alimentare cu apă și sanitație din Republica Moldova, prin care unitățile administrativ-teritoriale delegă gestiunea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare unor operatori existenți, a căror principal gen de activitate este furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Deoarece capitalul social al acestor operatori este integral public, delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se face prin atribuire directă a contractului de delegare a gestiunii, fără organizarea procedurilor de licitație publică, în temeiul art. 13 alin. (12) din Legea nr. 303 din 2013.

1. Societatea pe acțiuni "Regia Apă Canal" Soroca

În anul 2012, societatea pe acțiuni "Regia Apă Canal" Soroca a fost creată în rezultatul unui proces de transformare a Întreprinderii municipale "Direcția de apeducte și canalizare din orașul Soroca". Reorganizarea întreprinderii a fost o măsură realizată în cadrul proiectului „Programul de Dezvoltare a Companiilor de Aprovizionare cu Apă și Canalizare” finanțat de către BERD, BEI și FIV. Proiectul a vizat în principal, infrastructura de alimentare cu apă și canalizare din localitățile beneficiare: or. Soroca, s. Zastâncă, s. Egoreni, s. Rublenița, S. Regina Maria, s. Hristici.

În activitatea pe care o desfășoară, S.A. „Regia Apa-Canal” Soroca cumpără apa tratată de la ÎIS „Acva-Nord” și o distribuie în sistemul de alimentare cu apă a localităților până la consumatorul final. În prezent, acest operator furnizează serviciul de alimentare cu apă în orașul Soroca, s. Zastânca, s. Egoreni, s. Rublenița, S. Regina Maria, s. Hristici, în temeiul contractelor de delegare a gestiunii încheiate cu autoritățile publice locale respective.

Pornind de la faptul că S.A. „Regia Apa-Canal” Soroca operează în mai multe localități din raionul Soroca, deține un personal calificat și o dotare corespunzătoare, ar putea să desfășoare activitățile de transport și înmagazinare a apei, și în perspectivă și furnizarea serviciului de alimentare cu apă în satele Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene și Slobozia-Vărăncău, precum și tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă”.

2. Întreprinderea de Stat „Întreprinderea Întreraională de Stat ”Acva-Nord””

Întreprinderea de Stat „Întreprinderea Întreraională de Stat ”Acva-Nord”” fondată în anul 2004, are ca obiect principal de activitate – captarea, tratarea și distribuția apei.

ÎIS „Acva-Nord” exploatează și administrează cea mai mare rețea de transport a apei din Republica Moldova, construită și dată în exploatare în anul 1984 pentru a furniza apă potabilă de calitate de la priza de apă a râului Nistru către localitățile din nordul țării.

În ciuda potențialului uriaș al apeductului, în prezent, se furnizează apă doar pentru orașele Soroca și Bălți, cât și a unor localități situate de-a lungul traseului, acoperind doar o treime din capacitatea proiectată.

Amintim că sistemul de alimentare cu apă construit în cadrul proiectului „*Apa - necesitate primordială pentru o viață de calitate în Regiunea de Dezvoltare Nord*” este conectat la apeductul magistral Soroca-Bălți, care este gestionat de ÎIS „Acva-Nord”.

Prin urmare, ÎIS „Acva-Nord” ar putea fi un potențial operator, în cazul în care Consiliul raional Soroca ar decide delegarea activităților de transport și înmagazinare a apei către acesta.

Riscuri:

Ambii operatori - atât Societatea pe acțiuni ”Regia Apă Canal” Soroca, cât și Întreprinderea de Stat „Întreprinderea Întreraională de Stat ”Acva-Nord”” - sunt în procedură de restructurare, reprezentând principalul efect al procesului de insolvență instituit de instanța de judecată. În acest caz, se impune examinarea operatorilor, a situației juridice în care se află, respectiv capacitatea acestora de a încheia noi contracte de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

4.2.3. Opțiunea 2.3. Gestiunea delegată prin intermediul unor societăți comerciale cu capital privat sau mixt

În această opțiune, gestiunea activităților de transportare și înmagazinare a apei va fi delegată către un operator cu capital privat sau mixt, selectat prin *licitația publică sau negociere directă*.

Criteriile de selecție vor cuprinde, în principal: garanțiile profesionale și financiare ale operatorilor; indicatorii de performanță; nivelul tarifelor aplicate la furnizarea serviciului în condiții de calitate și cantitate corespunzătoare etc.

Gestiunea delegată prin intermediul unor societăți comerciale cu capital privat sau mixt prezintă următoarele avantaje, dezavantaje și riscuri.

Avantaje:	Dezavantaje:
------------------	---------------------

<ul style="list-style-type: none"> ➤ condițiile de asigurare a activităților de transportare și înmagazinare a apei clar definite în contractul de delegare și anexe; ➤ gestiunea este preluată de operator, care acționează pe riscul și răspunderea proprie; ➤ sarcina investițiilor poate fi preluată de operator, prin contractul de delegare a gestiunii; ➤ preluarea forței de muncă locală; ➤ posibilitatea de control a tarifelor, deoarece aprobarea acestora rămâne în competența autorităților publice locale; ➤ existența unui cadru competitiv, operator care deține licență emisă de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; ➤ dotarea operatorului cu toate mijloacele necesare îndeplinirii în bune condiții a activităților; ➤ controlul permanent asupra modului de derulare a activităților de transportare și înmagazinare a apei; ➤ flexibilitate și posibilitatea modificării contractului de delegare a gestiunii etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ control mai scăzut asupra furnizării serviciilor decât în cazul delegării directe, aspect ce poate fi îmbunătățit prin contractul de delegare a gestiunii; ➤ dificultate în estimarea cât mai exactă a posibilității investițiilor; ➤ prețuri și tarife mai mari etc.
<p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ există posibilitatea ca societatea privată să intre în insolabilitate, ceea ce ar compromite buna desfășurare a activităților de transportare și înmagazinare a apei. 	

În același timp, menționăm că delegarea gestiunii serviciului nu anulează prerogativele autoritățile administrației publice locale privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciului, inclusiv a programelor de dezvoltare a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează furnizarea serviciului public de alimentare cu apă, și anume:

a) respectarea și îndeplinirea obligațiilor contractuale asumate de operatori, inclusiv în relația cu consumatorii;

b) indicatorii de performanță a serviciului furnizat;

c) administrarea, exploatarea, conservarea și menținerea în funcțiune, dezvoltarea sau modernizarea sistemelor de alimentare cu apă;

d) formarea, stabilirea, modificarea și ajustarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă.

Procedura privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă este aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 506/2019.

Pentru început, Consiliul raional Soroca are sarcina elaborării și aprobării *documentației de atribuire* a contractului de delegare a gestiunii, care va conține informații cu privire la obiectul contractului, condițiile de desfășurare a activităților de transportare și înmagazinare a apei, precum și modul de desfășurare a procedurii de atribuire.

Conform punctului 25 din Hotărârea Guvernului nr. 506/2019, documentația de atribuire a contractului de delegare a gestiunii cuprinde cel puțin următoarele:

- 1) Studiul de oportunitate;
- 2) Caietul de sarcini al serviciului, elaborat conform Caietului de sarcini-cadru aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- 3) Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului, elaborat conform Regulamentului-cadru aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;
- 4) Modelul de contract de delegare a gestiunii;
- 5) Instrucțiunile către ofertanți (conțin detaliile referitoare la formalitățile ce trebuie îndeplinite în legătură cu procedura de atribuire);
- 6) Condițiile de eligibilitate;
- 7) Criteriile de selecție a ofertelor, elaborate și aprobate de către autoritatea publică conform Criteriilor de selecție-cadru, stabilite conform anexei;
- 8) Formulare și modele de documente.

Procedura de atribuire a contractului de delegare a gestiunii va demara numai după ce a fost aprobată documentația de atribuire prin decizie a Consiliului raional Soroca.

Procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii sunt:

- 1) licitația publică deschisă;
- 2) negocierea directă.

Procedura de licitație publică deschisă continuă numai dacă în urma publicării anunțului de participare au fost depuse cel puțin 3 oferte și dacă cel puțin 3 ofertanți îndeplinesc condițiile de eligibilitate. În caz contrar, autoritatea publică anulează procedura de licitație publică și organizează procedura de negociere directă.

Procedura de negociere directă se aplică, de asemenea, în cazul în care nu a fost desemnat niciun câștigător în urma desfășurării licitației publice deschise.

Licitația publică deschisă

Procedura licitației publice demarează prin publicarea unui anunț de participare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pe pagina web a autorității publice, precum și în alte mijloace de informare în masă.

În termen de la 30 la 60 de zile de la data publicării anunțului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova operatorii licențiați vor depune oferta elaborată în conformitate cu documentația de atribuire și indică în cuprinsul acesteia care informații din propunerea tehnică/propunerea financiară sunt confidențiale sau sunt protejate cu drept de proprietate intelectuală.

Ofertele se deschid, apoi se analizează de membrii Comisiei de evaluare atât din punctul de vedere al elementelor tehnice, cât și al aspectelor financiare propuse.

Evaluarea ofertelor se face în baza criteriilor de selecție aprobate de către autoritatea publică, stabilite în conformitate cu Criteriile de selecție-cadru.

Raportul de evaluare, inclusiv ofertele prezentate, se transmit autorității publice în termen de 3 zile de la data încheierii evaluării.

Autoritatea publică atribuie, prin decizie, contractul de delegare a gestiunii ofertantului desemnat câștigător, în termen de 30 de zile de la data primirii raportului de evaluare.

Negocierea directă

Negocierea directă demarează prin publicarea anunțului de participare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La data indicată în anunțul de participare, comisia de evaluare stabilește calendarul negocierii cu ofertanții și îi informează în scris despre data negocierii directe.

În cadrul negocierii se pot discuta oricare aspecte referitoare la delegarea gestiunii serviciului indicate în documentația de atribuire, cu excepția obiectului contractului și a criteriilor de selecție.

Comisia de evaluare întocmește câte un proces-verbal pentru fiecare negociere purtată cu fiecare ofertant în parte, pe baza cărora întocmește raportul de evaluare, care cuprinde concluziile negocierilor purtate, inclusiv oferta declarată câștigătoare.

Procedura de atribuire se finalizează prin:

- 1) semnarea contractului de delegare a gestiunii; sau
- 2) anularea procedurii de atribuire.

În concluzie, pornind de la analiza opțiunilor care se impun pentru gestiunea activităților de transportare și înmagazinare a apei, reținem că soluția optimă este gestiunea delegată. Toate opțiunile gestiunii delegate sunt viabile, cu propriile riscuri, avantaje și dezavantaje specifice fiecăreia.

Criteriul care face diferența între aceste opțiuni este reprezentat de competența operatorului, care trebuie să dețină dotări tehnico-materiale adecvate, personal calificat și capacitate pentru asigurarea serviciului public, inclusiv întreținerea și reabilitarea infrastructurii aferente, în conformitate cu normele privind protecția mediului și a consumatorilor.

CAPITOLUL V. MOTIVAREA GESTIUNII DELEGATE A ACTIVITĂȚILOR DE TRANSPORTARE ȘI ÎNMAGAZINARE A APEI

5.1. Motivarea economico-financiară, socială și de mediu, juridică

Motivarea economico-financiară

În vederea organizării, funcționării și operării serviciului de alimentare cu apă se estimează un necesar de resurse materiale, personale și financiare printre care:

- dotarea cu utilaje specifice activității din cadrul serviciului; printre cele mai evidente enumerăm o mașină de intervenție (preț), un excavator, etc;
- asigurarea și amenajarea unui sediu, garaj, depozit material, în care operatorul să-și desfășoare activitatea;
- existența unui personal calificat, care să asigure furnizarea serviciului de alimentare cu apă etc.

Doar pentru funcționarea activităților de transportare și înmagazinare a apei sunt estimate cheltuieli anuale cu personalul în valoare de 811800,00 lei, detaliate în Tabelul 5.

Pentru început, aceste cheltuieli vor fi finanțate din bugetul Consiliului raionului Soroca, fiindcă veniturile operatorului nu vor acoperi cheltuielile.

Tabelul. 5. Salarizarea statelor de personal

Nr.	Denumirea funcției	Unități	Salariu funcție (lei)	de lunar	Fondul de salarizare lunar total (lei)	Fondul de salarizare anual total (lei)
1.	Director	1	12000		12000	144000
2.	Inginer	1	4550		4550	54600
3.	Contabil	1	7000		7000	84000
4.	Administrator sisteme informatice	0,5	7700		3850	46200
5.	Specialist resurse umane	0,5	7700		3850	46200
6.	Revizor tehnic (controlor)	1	4200		4200	50400
7.	Maistru	1	5950		5950	71400
8.	Lăcătuș apeduct	1	4550		4550	109200
9.	Mașinist superior	1	4550		4550	54600
10.	Mașinist operator	1	4200		4200	151200
	TOTAL:	9			54700	811800

Un alt aspect vizează numărul consumatorilor. Proiectul a fost preconizat să aprovizioneze 6 localități cu un total de 20.000 consumatori. Funcționarea sistemului în parametri stabiliți, asigurându-se fezabilitatea proiectului, necesită construcția rețelelor de distribuție în satele Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene și Slobozia-Vărăncău. În acest moment, sistemul va funcționa doar pentru satul Volovița, care are construit sistemul de distribuție, cu un număr de 1295 de consumatori.

Tariful astfel calculat trebuie să acopere costurile de transport, însă nu trebuie să depășească rata de suportabilitate, care va suscita o capacitate de plată redusă a tarifului din partea consumatorilor. Prin urmare, diferența de preț va necesita o acoperire din bugetul Consiliului raional Soroca.

O analiză a Raportului privind execuția bugetului Consiliului raional Soroca pentru anul 2021 și 2022 ne arată că veniturile totale ale bugetului au o tendință de creștere în ultimii trei ani în valori nominale. În același timp, dependența bugetului de transferurile de la bugetul de stat a crescut, deși nesemnificativ. În anii 2021-2023 peste 90% sunt transferuri de la bugetul de stat către bugetele locale. Aceste tendințe creează constrângeri pentru Consiliul raional Soroca de a finanța diferite proiecte și a gestiona entități care ar furniza/presta servicii de calitate pe diverse domenii.

Având în vedere costurile anterior estimate, considerăm că gestiunea directă prin intermediul unor operatori organizați sau înființați de Consiliul raional Soroca, abilitați să execute prin forțe proprii activitățile de transport și înmagazinare a apei, necesită investiții umane și materiale majore, pentru care aceasta nu are surse de finanțare imediate.

Delegarea gestiunii activităților de transportare și înmagazinare a apei poate degreva Consiliul raional Soroca de sarcinile enumerate, asigurându-se servicii de calitate consumatorilor.

Motivarea socială

Din punct de vedere social, delegarea gestiunii activităților de transportare și înmagazinare a apei va conduce la asigurarea unor servicii eficiente de alimentare cu apă potabilă, și implicit la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor din satele Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene și Slobozia-Vărăncău care vor beneficia de aceste servicii (asigurarea necesarului de apă potabilă pentru consumatori, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ, 24/24).

În particular, avantajele sociale rezidă în:

- asigurarea apei potabile la standarde de calitate stabilite în legislația în vigoare;
- asigurarea furnizării unor servicii de calitate (disponibilitate de apă potabilă 24 de ore din 24, la toți consumatorii);
- creșterea calității nivelului de viață și a atractivității zonei, potențiala creare a unor locuri de muncă.

Motivarea pentru protecția mediului

Pe toată perioada derulării contractului de delegare a gestiunii, operatorul va implementa prevederile ce se stabilesc prin acte normative emise de autoritățile de mediu competente, respectând programele de conformare la cerințele de mediu.

De asemenea, operarea serviciilor de alimentare cu apă de un operator privat măresc șansele ca prevederile Directivei 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman să fie respectate, inclusiv Legea privind calitatea apei potabile nr. 182/2019.

Motivarea juridică

Din punct de vedere juridic, delegarea gestiunii activităților de transportare și înmagazinare a apei este motivată ca fiind cel mai potrivit instrument juridic prin care Consiliul raional Soroca se va putea degreva de sarcinile administrării activităților care fac obiectul prezentului Studiu de oportunitate, dându-l spre administrare și exploatare, prin procedurile reglementate de lege, unei entități cu un management performant și să satisfacă cerințele investiționale și de finanțare necesare administrării și gestionării acestui sistem public și serviciilor aferente.

De asemenea, sarcina finanțării sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, atât din punct de vedere investițional, cât și din punct de vedere operațional poate fi preluată de operatorul privat prin contractul de delegare a gestiunii.

Argumentele care stau la baza delegării gestiunii activităților de transportare și înmagazinare a apei:

- selectarea unui operator care să ofere raportul optim între tariful serviciului și calitatea impusă;
- asigurarea unui serviciu de calitate la standarde europene și care să corespundă prevederilor legale în vigoare este posibilă numai cu investiții adecvate în dotări performante corespunzătoare și cu asigurarea de personal suficient și adecvat pregătit din punct de vedere profesional, etc

5.2. Durata contractului de delegare

Conform art 13 alin. (15) din Legea nr. 303/2013, durata unui contract de delegare a gestiunii **nu poate fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor**, dar să nu depășească 49 de ani.

Prin urmare, durata contractului de delegare a gestiunii activităților de transportare și înmagazinare a apei, va fi calculat în funcție de valoarea investițiilor impuse operatorului, dar nu mai puțin de 10 ani.

5.3. Redevența

Serviciul public de alimentare cu apă se furnizează prin crearea și exploatarea unei infrastructuri tehnico-edilitare, denumită sistem public de alimentare cu apă.

Sistemele publice de alimentare cu apă sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale (art. 13¹ alin. (1) din Legea nr. 303/2013).

Bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă, sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile. Aceste bunuri nu pot fi depuse ca aport la capitalul societăților comerciale (inclusiv cele înființate de autoritățile administrației publice locale și centrale) și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori.

Prin urmare, aceste bunuri sunt și rămân proprietatea unității administrativ-teritoriale, neputând fi vândute sau privatizate, neputând fi sechestrate pentru datoriile operatorului sau a unității administrativ-teritoriale etc.

Totuși, aceste bunuri pot fi transmise în gestiune operatorului care furnizează serviciul de alimentare cu apă și de canalizare în schimbul unei redevențe.

În conformitate cu art. 4 din Legea nr. 303/2013, *redevența este plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, stabilită în contractul de delegare a gestiunii.*

Altfel spus, redevența este o sumă de bani pe care trebuie s-o plătească operatorul către autoritatea publică în rezultatul concesiunii bunurilor proprietatea unității administrativ-teritoriale.

Redevența se stabilește de autoritatea publică locală și se inserează în contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă.

Cât privește valoarea și modul de calcul a redevenței, art. 13¹ alin. (11) prevede următoarele:

"Redevența pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se stabilește în contractul de delegare a gestiunii, la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri sau la alt nivel, dacă se justifică economic".

Modalitatea de calcul a redevenței este reglementată în Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 489/2019.

Valoarea anuală/lunară a redevenței calculată pentru bunurile aferente activităților de captare, tratare și transportare a apei, care fac obiectul prezentului Studiu de oportunitate este stabilită în Tabelul 6.

Tabelul 6. Redevența

Denumirea mijlocului fix	Cantitatea (buc)	Valoarea ajustată	Redevența anuală	Redevența lunară
Volovița, Platforma "A"				
Castel de apă V=25m ³ H=12m	2	1 153 079,00	72 067,44	6 005,62
Rețele exterioare la Platforma "A"		237 777,00	5 283,93	440,33
Retele exterioare de alimentare cu apă (punct de conectare s.Volovița)		7 660 967,00	170 243,71	14 186,98
Volovița, Platforma "B"				
Rezervor de apă	2	1 504 929,00	100 328,60	8 360,72
Rețele exterioare de alimentare cu apă (s.Volovița- s. Vasilcău)		4 128 600,00	91 746,67	7 645,56
Vasilcău, Platforma „C”				
Rezervor de apă	2	2 246 640,00	149 776,00	12 481,33
Rețele exterioare de alimentare cu apă (s.Vasilcău- s.Racovăț)		4 500 595,00	100 013,22	8 334,44
Racovăț, Platforma "D"				
Castel de apă V=160m ³ , H=25m	3	4 564 677,00	285 292,31	23 774,36
Rețele exterioare la Platforma "D"		358 505,00	7 966,78	663,90
Racovăț, Platforma "E"				
Castel de apă V=50m ³ , H=15m	1	743 171,00	46 448,19	3 870,68
Rețele exterioare de alimentare cu apă din s.Racovăț spre Slobozia-Cremene		880 531,00	19 567,36	1 630,61
Slobozia-Cremene, Platforma "F"				
Rezervor de apă	2	1 621 686,00	108 112,40	9 009,37
Alexandru cel Bun, Platforma "G"				
Castel de apă V=50m ³ ,	1	706 944,00	44 184,00	3 682,00

H=15m				
Slobozia-Vărăncău				
Rețele exterioare de alimentare cu apă		781 060,00	17 356,89	1 446,41
Castel de apă tip "Rojnovski"	2	1 261 621,00	78 851,31	6 570,94
TOTAL		32 350 782,00	1 297 238,81	108 103,23

La determinarea nivelului redevenței trebuie să se țină cont de faptul că potrivit art. 35 alin. (3) lit. j) nivelul redevenței este o componentă a tarifelor pentru serviciul de alimentare cu apă potabilă. În acest caz, un cuantum ridicat al redevenței va determina un cuantum ridicat al tarifelor. Având în vedere valoarea bunurilor construite, amortizarea în primii ani va crește considerabil, ceea ce poate afecta negativ tariful, respectiv capacitatea de plată a consumatorilor. În această situație, concretizată printr-un nivel redus de contractare a serviciilor, se recomandă stabilirea, cel puțin în primă fază, a unui nivel cât mai redus al redevenței, luându-se în calcul durata maximă de funcționare. În cazul în care această măsură va avea efecte pozitive se va putea, ulterior, trece la stabilirea unui alt nivel al redevenței, calculat similar amortizării.

În acest caz se va aplica excepția, potrivit căreia, dacă valoarea amortizării este mare, ceea ce poate afecta mărimea tarifului, respectiv capacitatea de plată a consumatorului, redevența poate fi stabilită la un alt nivel.

Cât privește destinația acesteea, menționăm că Consiliul raional Soroca nu poate folosi redevența în alte scopuri decât pentru finanțarea reparațiilor cu capitalizarea cheltuielilor, inclusiv reabilitarea, modernizarea și/sau dezvoltarea bunurilor domeniului public care au făcut obiectul concesiunii și/sau al dezvoltării noilor imobilizări corporale.

Mai mult decât atât, potrivit art. 36¹ alin. (6) din Legea nr. 303/2013, redevența se virează de către operator în Fondul de dezvoltare în limita în care este inclusă în calculul tarifelor aplicate pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Acest fond se instituie în scopul înlocuirii și dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, pentru cofinanțarea proiectelor care beneficiază de asistență nerambursabilă, precum și pentru asigurarea fondurilor necesare rambursării împrumuturilor contractate în scopul efectuării investițiilor. Fondul de dezvoltare se creează fie de operator, fie de autoritatea publică locală.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Serviciul de alimentare cu apă trebuie înființat și organizat, în condițiile legii, ținându-se seama de mărimea, gradul de dezvoltare și de particularitățile economico-sociale ale unităților administrativ-teritoriale, în raport cu posibilitățile locale de finanțare a funcționării, exploatarei și dezvoltării acestui serviciu.

Prezentul Studiu de oportunitate are drept scop identificarea formei de gestiune optime pentru asigurarea activităților de transportare și înmagazinare a apei spre satele Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene, Slobozia-Vărăncău, precum și tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă”.

Pornind de la cerințele minime necesare înființării, organizării și gestiunii acestor activități specifice serviciului public de alimentare cu apă pe teritoriul raionului Soroca, reiese **oportunitatea delegării gestiunii către operatori care vor face dovada competenței tehnico-organizatorice, a celei privind calificarea personalului și a asigurării unei dotări tehnico-materiale adecvate, prin care să garanteze capacitatea de a furniza serviciul la nivelul parametrilor cantitativi și calitativi prevăzuți în legislația în vigoare.**

Consiliul raional Soroca nu dispune de mijloacele tehnice de a asigura funcționarea activităților de transportare și înmagazinare a apei în condiții legale, și totodată nu deține personal specializat, care este necesar în cazul gestiunii directe. Achiziționarea utilajelor, angajarea de personal calificat, cât și asigurarea furnizării serviciului în conformitate cu condițiile legale minime constituie o investiție prea mare raportată la bugetul Consiliului raional Soroca.

În aceste condiții, furnizarea serviciului de alimentare cu apă către locuitorii satelor Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene, Slobozia-Vărăncău, precum și tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă” să se realizeze în condiții optime, aceasta fiind atribuția principală a autorităților publice locale în temeiul Legii 435/2006 a administrației publice locale.

Recomandări cu privire la delegarea gestiunii activităților de transportare și înmagazinare a apei:

1. Obiectul contractului de delegare a gestiunii îl reprezintă delegarea activităților de transportare și înmagazinare a apei spre satele Volovița, Alexandru cel Bun, Vasilcău, Racovăț, Slobozia-Cremene, Slobozia-Vărăncău, precum și tabăra de odihnă pentru copii „La Dumbravă”.
2. Durata recomandată a contractului de delegare a gestiunii va fi calculată în funcție de valoarea investițiilor impuse operatorului, dar nu mai puțin de 10 ani.
3. Redevența - se stabilește în contractul de delegare a gestiunii, la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri sau la alt nivel, dacă se justifică economic.
4. Regimul bunurilor – toate investițiile realizate de operator pe parcursul contractului de delegare și care fac parte din sistemele de alimentare cu apă vor deveni Bunuri de Retur la momentul finalizării contractului de delegare, dacă prin contractul de delegare nu s-a dispus altfel. Investițiile care se realizează din fonduri proprii ale operatorului rămân astfel în proprietatea acestuia pe perioada derulării contractului de delegare, urmând ca la încetarea contractului acestea să revină de drept, gratuit și libere de orice sarcini, Consiliului raional Soroca, fiind integrate domeniului public al acestora;
5. Încetarea contractului, propunem să intervină în următoarele cazuri: a) în cazul în care operatorului i se retrage licența de activitate de către Agenția Națională de Reglementare în Energetică; b) la expirarea duratei stabilite în contract, dacă părțile nu convin, prelungirea acestuia, în condițiile legii; c) în cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către operator, prin rezoluțiune, cu plata unei despăgubiri în sarcina acestuia; d) în cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către autoritatea publică, prin rezoluțiune, cu plata

unei despăgubiri în sarcina acestuia; e) în cazul reorganizării judiciare sau a falimentului Operatorului; f) alte cauze de încetare.

6. **Obligațiile și răspunderea părților.**

Principala obligație a Operatorului constă în îndeplinirea obligațiilor contractuale în condiții de maximă eficiență și conform reglementărilor în vigoare. Investițiile efectuate de operator se vor amortiza pe perioada de derulare a contractului de delegare. Operatorul va urmări ca activitățile să se realizeze cu un raport calitate/cost cât mai bun pe perioada de derulare a contractului de delegare și un echilibru între riscurile și beneficiile asumate prin contract.

Pe de altă parte, Consiliul raional Soroca are obligația de a sprijini buna derulare a activității Operatorului pe durata contractului, fără a permite altor operatori desfășurarea de activități similare pe teritoriul raionului. Obligația Consiliului raional Soroca presupune și verificarea realizării obiectivelor stabilite în contract.

7. Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit în mod obligatoriu de următoarele anexe: a) caietul de sarcini al serviciului; b) regulamentul de organizare și funcționare; c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică a Consiliului raional Soroca; d) procesul verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute în inventar.

Secretar interimar al Consiliului raional Soroca

Alina MĂRÎI